Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yhteistoiminnasta evankelis-luterilaisessa kirkossa ja siihen liittyviksi laeiksi HE 60/2025

Eduskunnan hallintovaliokunnalle

Diakoniatyöntekijöiden Liitto katsoo, että lakisääteiseen järjestelmään siirtyminen takaa työntekijöiden ja heidän edustajiensa oikeudet myös vaikeissa työmarkkinatilanteissa. Työnantajien ja työntekijöiden välistä vuoropuhelua tukevaa lainsäädäntöä tarvitaan erityisesti niissä seurakunnissa, joissa hallinnossa on vähän henkilöstöä ja henkilöstöhallinto voi olla puutteellista. Katsomme, että lakiperustainen velvoittavuus on omiaan lisäämään ja parantamaan työnantajan ja henkilöstön välistä vuoropuhelua.

Soveltamisalaraja jättää yli puolet seurakunnista ilman lain suojaa

Hallituksen esitysluonnoksessa esitetään, että lakiin säädettäisiin 20 viranhaltijan ja työntekijän soveltamisalaraja. Nykyisin työmarkkinaosapuolten välistä yhteistoimintasopimusta sovelletaan kaikissa seurakunnissa näiden koosta riippumatta. Pidämme erittäin ongelmallisena sitä, että lakisääteiseen järjestelmään siirtymisen vuoksi yhteistoimintavelvollisuus lakkaisi suurimmassa osassa (57 %) seurakuntia. Pidämme tätä erittäin haitallisena muutoksena ja esittämme, että soveltamisalaraja poistetaan esityksestä kokonaan.

Nykyisin työnantajan ja henkilöstön välistä yhteistoimintaa kirkon työpaikoilla säännellään kirkon yhteistoimintasopimuksella, jota sovelletaan kaikissa kirkollisissa työnantajissa. Tällä hetkellä kirkon yhteistoimintasääntelyn piirissä ovat siis kaikki seurakunnat ja muut kirkolliset työnantajat. Jos kirkolle säädetään 20 viranhaltijan ja työntekijän soveltamisalaraja, yhteistoiminta heikkenee siitä, mikä nykyisin on tilanne. Jopa 57 % seurakunnista olisi jäämässä soveltamisalarajan ulkopuolelle. Yhteistoiminta on vaarassa heikentyä juuri näissä seurakunnissa. Jos kirkolle säädetään 20 työntekijän soveltamisalaraja, kirkko jää julkisella sektorilla muista poikkeavaksi alaksi ja kirkon työntekijät julkishallinnon työntekijöinä eri asemaan muun julkisen sektorin työntekijöihin nähden. Katsomme, että kirkon ei julkisena työnantajana tule jatkossakaan poiketa muusta julkisesta sektorista, vaan että yhteistoimintasääntelyä tulisi jatkossakin noudattaa kaikissa seurakunnissa.

Seurakuntaliitokset ovat kirkon todellisuutta, joissa usein toisena osapuolena on pieni työyhteisö. Erityisesti liitos tilanteissa tarvitaan velvoittavaa lainsäädäntöä, jotta työntekijät tulevat kuulluksi ja informoiduiksi ja prosessit etenevät parhaalla mahdollisella tavalla.

Direktiivin mukainen seuraamusjärjestelmä tukee tavoitteiden toteutumista

Diakoniatyöntekijöiden Liitto kannattaa esitettyä seuraamusjärjestelmää. Nykyistä yhteistoimintasopimusta ei ole tehostettu seuraamuksilla lainkaan, mikä on ollut EU:n yhteistoimintamenettelydirektiivin vastaista. Esitetyt sanktiot ovat tehokkaat, oikeasuhtaiset ja varoittavat.

Diakoniatyöntekijöiden Liitto näkee, että uusi laki tukee seurakuntia työelämän kehittämisessä. Laki muun muassa lisää sekä työnantajien että henkilöstön edustajien tietoisuutta yhteistoimintavelvoitteista sekä antaa hyvät peruslähtökohdat työnantajan ja henkilöstön välisen yhteistoiminnan kehittämiseen paikallisten tarpeiden pohjalta. Yhteistoimintamenettelyt olisivat aiempaa selkeämmin säänneltyjä ja yhdenmukaisempia muun yhteiskunnan kanssa. Työntekijöiden edustajien tiedonsaantioikeus ja oikeus saada selvityspyyntöihin vastauksia paranevat.

Diakoniatyöntekijöiden Liitto Ry

Diakoniatyöntekijöiden Liitto ry
Rautatieläisenkatu 5
00520 Helsinki

p. 0102190300
toimisto@dtl.fi